

A Szekszárdi I. Béla Gimnázium, Kollégium és Általános Iskola Helyi Tanterve

Nyelvi előkészítő évfolyam *Történelem*

**Készítette: a gimnázium
történelem-művészetek szakmai
munkaközössége**

2018.

Időkeret: 36 óra/év; 1 óra/hét

Cél:

- A történelem tantárgy tanulásmódszerének kialakítása.
- A történelem tantárgy tanulását segítő anyagok használati módjának elsajátítása.
- Az általános iskolákban tanultak strukturálása, életkornak megfelelő történelmi kép kialakítása.
- Megismerni a politika, jog, gazdaság alapelveit és működési mechanizmusát.
- A modern társadalom polgára számára különösen fontos állampolgári összefüggésekre való figyelem felkeltése.

Módszertani alapelvek:

- A történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek tantárgy tanítása során a tevékenységcentrikus szemlélet alapelveit követjük.
- A korszerű tanulószervezési eljárások alkalmazásával célunk, hogy a tanulók anyanyelvi kommunikációs, magyar és európai hagyományokra, kultúrára épülő, szociális és hatékony önálló tanulási kompetenciái fejlődjenek.
- A digitális kultúrát és a hatékony önálló tanulást egyaránt fejlesztik az önálló adatgyűjtés hagyományos módszerei (a könyvtári szolgáltatások, katalógusok, bibliográfiák használata) mellett az internet kínálta lehetőségek alkalmazása.
- A gimnázium informatikai stratégiájához igazodva a digitális kompetencia hatékony fejlesztése érdekében törekszünk az IKT-eszközök alkalmazására.

A tanulók értékelése:

Az egyéni értékelés különböző formái:

- Önálló, produktív írásbeli munka (pl. problémamegoldó vagy elemző esszé írása, házi dolgozat, projekt munka, elektronikus anyag, portfólió) készítése.
- Önálló szóbeli felelet (pl. tétel kifejtése, kiselőadás, könyvtári és internetes információkeresés, tartása).
- Pár- és csoportmunkában való részvétel (pl. disputa, vetélkedő, szerepjáték). – Félévente legalább két témazáró feladatlap megírása.

- Évenként egy összegző, rendszerző feladatlap és esszé megírása. A tanulók értékelésének főbb szempontjai:
- Aktivitás és részvétel a tanulói tevékenységek során.
- Szóbeli és írásbeli feleletek, beszámolók esetében az összefüggő, követhető, logikus gondolatmenetre és árnyalt fogalmazásra való törekvés.
 - Képes-e önállóan felépíteni feleletét? Képes-e kérdéseket, releváns megállapításokat, következtetéseket megfogalmazni?
- Az általános és adott korszakhoz kapcsolódó történelmi fogalmak szakszerű és helyes használata.
- Történelmi események, jelenségek, folyamatok, személyek elhelyezése időben és térben, tájékozódás a történelmi térképen.
- Egyéni és csoportos képességfejlesztő feladatok (pl. szöveges forrás-, kép-, film-, ábra-, grafikon-, diagramelemzés) megoldása.
- Projektek (pl. tablók, házi dolgozatok, színielőadások, kiadványok, makettek, filmek, egyéb digitális anyagok) egyéni vagy csoportos elkészítése.
- Tanórán kívüli információszerezés, pl. kutató- és gyűjtőmunka produktumainak bemutatása, tanulmányi kirándulásokról, múzeum-látogatásokról készült jegyzőkönyvek, élménybeszámolók tartása.

<i>Témakörök</i>	<i>Tananyag</i>	<i>Fejlesztési feladatok/ tanulói tevékenységek</i>
I. Bevezetés, ismerkedés		
II. Segédanyagok használata		
1. Történelmi tér	Történelmi Atlasz használata. Vaktérkép és térképvázlat.	A történelmi atlasz használatának elsajátítása. Egyszerű térképvázlatok rajzolása történelmi atlasz használatával. Tanult helységnevek feltüntetése vaktérképen.
2. Történelmi idő	Korok, korszakok. Időszalag használata.	A történelmi korszakok, periódusok nevének pontos használata élőszóban és időszalagon.
3. További segédanyagok	Történelmi forrás fogalma és használata. Táblázatok, grafikonok használata.	Források elemzése. Önálló összefoglalás és kiemelés történelmi forrásokból. Grafikonok elemzése.
4. Számonkérés		
III. Az európai kultúra alapjai.	1. A görög – római hitvilág.	Források, tankönyvi szövegek, ábrák segítségével

	2. Az antikvitás kiemelkedő kulturális emlékei. 3. A zsidó vallás főbb jellemzői. 4. A kereszténység kialakulása és főbb jellemzői. 5. Számonkérés	a két hitvilág hasonlóságainak és eltéréseinek bemutatása. Ismeretszerzés más tantárgyakból és szaktudományi munkákból (pl. görög mitológia). Csoportmunkában a legfontosabb kulturális emlékek bemutatása, plakát, kollázs készítés. A zsidó vallás kialakulása, körülményeinek és forrásainak elemzése. (Biblia, térképek, tankönyvi szövegek, ábrák) A zsidóság egyistenhitének összehasonlítása a többi civilizáció vallásaival. Jézus életének és tanításának bemutatása a források alapján.
IV. A középkor	1. A középkori egyház. 2. A nyugati és keleti kereszténység főbb jellemzői. 3. Hitélet és vallások (pl. keresztény, zsidó) – együttműködés és konfliktusok. 4. A középkori város és a céhes ipar. 5. A román és gótikus építészet. 6. Számonkérés	Források, térképek, tankönyvi szövegek segítségével megérti, feltárja az egyház, a keresztény gondolkodás központi szerepét a középkorban. Képek, források, térkép segítségével csoportmunkában feldolgozni a kettészakadt egyház eltéréseit, hasonlóságait. A középkori városok kialakulása, fejlődése, szerkezete (<i>angol városfejlődés</i>) A városok társadalmának, gazdasági életének és az életkörülményeknek a bemutatása. A román és a gótikus építészet összehasonlítása, a főbb stílusjegyek megkülönböztetése. (<i>Angol példák</i>)
V. A középkori magyar állam	1. Az államalapítás.	I. István államszervező tevékenységének bemutatása források, térképek

	2. A tatárjárás és az ország újjáépítése IV. Béla idején. 3. A középkori magyar állam megerősödése I. Károly idején. 4. Hunyadi Mátyás reformjai és külpolitikája. 5. Számonkérés	segítségével. Emberi magatartások és döntések megfigyelése pl: István – Koppány. A tatárjárás menetének elemzése a források alapján, illetve az ország védelmi lehetőségeinek értékelése. Térképek, források segítségével feltárni a pusztítás mértékét, és kiemelni IV. Béla szerepét az újjáépítésben. A királyi hatalom megerősödésének áttekintése az Anjou-korban. I. Károly gazdasági reformjainak bemutatása csoportmunkában.
VI. Szellemi, társadalmi és politikai változások az újkorban.	1. A földrajzi felfedezések és a kapitalista gazdaság jellemzői. 2. Reformáció. 3. Anglia az újkorban. 4. Angol gyarmatosítás kezdetei. 5. Észak-Amerika gyarmatosítása. 6. Számonkérés.	Csoportmunkában térképek, grafikonok, ábrák segítségével a felfedezések okait, következményeit kutatni, feltárni. Kultúrák találkozása. Két reformátor: Luther Márton és Kálvin János reformmegyházának feltérképezése. Anglia berendezkedése az újkorban /Tudor-dinasztia/. Az angol gyarmatbirodalom kiépülése térképek, források, ábrák segítségével. Észak-Amerika gyarmatosítása (Mayflower, az első telepesek, felvilágosodás, Hálaadás ünnepe.) Új kultúra kialakulása.
VII. A jelenkor problémái, kihívásai	1. Klímaváltozás, az új világrend kihívásai. 2. Túlnépesedés, migráció 3. Európai Unió 4. Állampolgári jogok és kötelességek 5. Állampolgári jogok és kötelességek 6. Morális kérdések (abortusz, eutanázia, halálbüntetés)	A globalizáció ellentmondásai. Fennttartható fejlődés fogalmának megismerése. Környezetkárosodás jellemzői és következményei. Az Észak–Dél közötti ellentétek okai, megjelenési formái. (statisztikai adatsorok, grafikonok, diagramok, sematikus ábrák, magyarázó

	7. Morális kérdések 8. Számonkérés.	ábrák alapján szöveges elemzést készíteni) Az Európai Unió létrejöttének körülményei, szerepe, jelentősége Európa életében. Az Alaptörvény megismerése, jogok és kötelességek megismerése, források elemzése. Az alkotmány fogalmának tisztázása. Morális kérdések megvitatása, a vita műfajának megismerése. Előítélet és diszkrimináció fogalmának megismerése, Megvitatni források felhasználásával a pozitív diszkrimináció szerepét a hátrányos megkülönböztetés leküzdésében.
VIII. Az év lezárása, összegzése		